

LIEDTEKSTEN

Avondconcert De Stag - zaterdag 3 oktober 2026

Sibil•la Ensemble

Kristia Michael | zang & gotische harp

Coline Kreis | middeleeuwse viool

Marguerite Maire | blokfluit

Jeremy Bass | middeleeuwse luit

Ivan Gianakis | slagwerk

SAINT KASSIANI (C.810-C.864)

Troparion voor Witte Woensdag

Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις
περιπεσοῦσα γυνή, τὴν Σὴν αἰσθομένη
Θεότητα, μυροφόρου ἀναλαβοῦσα
τάξιν,
ὁδυρομένη μύρα Σοι, πρὸ τοῦ
ἐνταφιασμοῦ κομίζει.
Οἱμοι! λέγουσα, ὅτι νύξ μοι ὑπάρχει,
οἷστρος ἀκολασίας, ζοφώδης τε καὶ
ἀσέληνος, ἔρως τῆς ἁμαρτίας.
Δέξαι μου τὰς πηγὰς τῶν δακρύων, ὁ
νεφέλαις διεξάγων τῆς θαλάσσης τὸ
ῥῶμα.
κάμφθητί μοι πρὸς τοὺς στεναγμοὺς τῆς
καρδίας, ὁ κλῖνας τοὺς οὐρανοὺς τῇ
ἀφάτῳ Σου κενώσει.
καταφιλήσω τοὺς ἀχράντους Σου πόδας,
ἀποσμήξω τούτους δὲ πάλιν τοῖς τῆς
κεφαλῆς μου βοστρύχοις,
ὣν ἐν τῷ Παραδείσῳ Εὐὰ τὸ δειλινόν,
κρότον τοῖς ὣσιν ἠχηθεῖσα, τῷ φόβῳ
ἐκρύβη.
Ἀμαρτιῶν μου τὰ πλήθη, καὶ κριμάτων
σου ἀβύσσους, τίς ἐξιχνιάσει,
ψυχοσῶστα Σωτήρ μου;
Μὴ με τὴν Σὴν δούλην παρίδης, ὁ
ἀμέτρητον ἔχων τὸ ἔλεος.

Heer, de vrouw die in vele zonden was
vervallen, voelde Uw Godheid en nam de
taak van een mirredraagster op zich;
wenend brengt zij U mirre vóór Uw
graflegging.

"Wee mij!"

zegt zij, "want in mij heerst een nacht, duister
en zonder maan, de prikkel van losbandigheid,
de liefde voor de zonde.

Neem de bronnen van mijn tranen aan, U
die door de wolken het water van de zee
laat stromen;

buig U tot de zuchten van mijn hart, U
die de hemelen neerboog in Uw
onuitsprekelijke zelfontlediging.

Ik zal Uw onbevleete voeten kussen, en
ze opnieuw afdrogen met de lokken van
mijn hoofd,

die voeten waarvan Eva 's avonds in het
Paradijs het geluid hoorde, en zich uit
vrees verborg.

Wie kan de veelheid van mijn zonden
doorgronden, en de diepten van Uw
oordelen, o Redder van mijn ziel?

Zie niet neer op Uw dienstmaagd, U
wiens barmhartigheid mateloos is.

HILDEGARD VON BINGEN (1098-1179)

O rubor Sanguinis

O rubor sanguinis,
qui de excelso illo fluxisti
quod divinitas tetigit: tu flos es
quem hyems de flatu serpentis
numquam lesit.

O bloedrode gloed,
die neervloei'de van die hoogte
welke de godheid heeft aangeraakt: gij zijt een bloem
die de winter, met de adem van de slang,
nooit heeft geschonden.

HILDEGARD VON BINGEN (1098-1179)

Men mach bi den corten daghen

Men mach bi den corten daghen
merken dies somers keer.
Dat moghen voglen ende liede clagen,
maer die minnen, hen es anders meer.
Want hen es te clagene al el:
dat men der minne es so fel.
Hare rike gheleer wert seer testoert,
daer men bi soude sijn gheheert.
Dat si gheclaget der hoochster trouwen,
ende met minnen moet si ons
bescouwen.
Ons es wel meneghe hoghe mare
van der minnen doen verstaen:
datse over al gheweldech ware
ende al hevet ommevaen
ende bedwinghet al dat levet.
Wie hevet minne dan diense hare ghevet?
Dien si iet gevet, hi maecht ontfaen.
Doch sele wij hare met sconen dienste
sijn onderdaen
ende bidden der gheweldegheer minnen
datse ons hare cracht doe bekinnen.

Aan de korte dagen kan men
het einde van de zomer merken.
Vogels en mensen mogen daarover klagen,
maar wie minnen, bezwaart iets anders meer.
Zij hebben immers over iets heel anders te klagen:
dat men zo wreed is jegens de minne.
Haar machtige leer, waardoor men zich
zou moeten laten leiden, wordt zwaar geschonden.
Dit mag aangeklaagd worden bij de hoogste trouw.
Moge zij ons met minne genadevol
bezien.
Ons werd menige nobele boodschap
over de minne te verstaan gegeven:
dat ze macht heeft over alles
en alles omvat houdt
en al wat leeft, beheerst.
Wie bezit minne behalve hij aan wie zij zich geeft?
Wie ze iets geeft, die kan het ontvangen.
Toch moeten wij haar met oprechte
dienst onderdanig zijn
en de machtige minne bidden
dat ze ons haar kracht laat kennen.

Hets ene herde scone bede
te biddene om hogher minnen cracht.
Maer dien si ghevet minne na minne
sede,
si worptene in selke ene hacht
dat hi ne mach meer ontgaen.
Die de minne verwint, hi wert selve
verdaen.

Het is een hele mooie bede,
te bidden om de kracht van de hoge minne.
Maar wie ze minne schenkt volgens de
aard van minne,
die slaat ze zo stevig in de boeien
dat hij niet meer kan ontsnappen.
Wie de minne overwint, wordt zelf
vernietigt.

Soe es hi gewacht.
Ende diense ghevet voeden, vertertse al
tsijn in nuwer jacht.
So leert hi ane minne cracht vrede oudde
ghewinnen
ende der minnen cost in ellende
bekinnen.

Dat ellende kenne ic bi geraden
ende met plegheñe niet.
Dien minne met kinne hevet out
verladen,
hoe lede hi hem besiet,
dats: hem cleine ende minne so groot,
ende die joie die hem ierst minne boot,
ende die welde doe hi was een kint.
Die minne gevet den jonghen, die niet en
bekint,
ende laet den edelen ouden dolen
dellende,
daer jonghe noch dorpere nie minne en
kinde.

Zo wordt hij bediend.
En van wie ze voedt, verteert ze al wat
hij heeft in een nieuwe hartstocht.
Zo leert hij door de kracht van minne
oude vrede verwerven
en de prijs van de minne in verlatenheid
kennen.

Die verlatenheid ken ik als een vermoeden
en niet uit ervaring.
Wie minne zo met kennis overladen heeft
dat hij er oud van werd,
met hoeveel droefheid beziet hij zich:
namelijk dat hij klein is en de minne zo groot,
en het genot dat minne hem eerst gaf
en de overvloed toen hij kind was.
De minne geeft aan de jongere, die niet
ten volle kent,
en laat de edele oudere dolen in de
verlatenheid,
waarin noch de jongere noch de
boerenpummel de minne ooit kende.

*Muziek uit de manuscripten Berlijn 190
(15e eeuw):*

Rex Natus Pridem

Rex natus pridem nunc primo nascitur,
idem
Unus et est trinus nominibus dominus.

De Koning die lang geleden geboren
werd, wordt nu voor de eerste maal
geboren; dezelfde
Heer is één, en drievoudig in naam.

Regi psallens

Regi psallens hec contio
Summo, summo, summo
Summo cum gaudio

Psalmzingend voor de Koning, deze samenkomst
hoogste, hoogste, hoogste,
met de hoogste vreugde.

In hoc sacro solempnio
Bene-, bene-, bene-,
Benedicat domino.

In dit plechtige heilige feest
zegen-, zegen-, zegen-,
zegene het de Heer.

COMTESSA DE DIA (C.1140-C.1212)

A chantar m'er de so q'eu no volria

A chantar m'er de so qu'eu no volria,
tant me rancur de lui cui sui amia;
car eu l'am mais que nuilla ren que sia:
vas lui no.m val merces ni cortezia
ni ma beltatz ni mos pretz ni mos sens;
c'atressi.m sui enganad' e trahia
Com degr' esser, s'eu fos dezavinens.

D'aisso.m conort, car anc non fi
faillensa,
Amics, vas vos per nuilla captenenssa;
ans vo am mais non fetz Seguis Valensa,
e platz mi mout quez eu d'amar vos
vensa,
lo meus amics, car etz lo plus valens;
mi faitz orgoil en digz et en parvensa,
et si etz francs vas totas autras gens.

Meraveill me cum vostre cors s'orgoilla,
amics, vas me, per qui'ai razon queu.m
doilla;
non es ges dreitz c'autr' amors vos mi
toilla,
per nuilla ren que.us diga ni acoilla.
E membre vos cals fo.l comensamens
de nostr'amor! Ja Dompnedeus non voilla
qu'en ma colpa sia.l departimens.

Mais aitan plus voill li digas, messatges,
qu'en trop d'orgoill an gran dan maintas
gens.

Ik moet zingen over datgene waarover ik
liever niet zou willen zingen,
zo diep ben ik gekwetst door hem van
wie ik de geliefde ben;
want ik hou meer van hem dan van wat
dan ook ter wereld:
maar bij hem baten genade noch hoofsheid,
noch mijn schoonheid, mijn verdienste of mijn verstand;
want ik ben net zo bedrogen en verraden
als ik zou moeten zijn als ik onaantrekkelijk was.

Daarover troost ik mij, want ik heb u, vriend, nooit op
enige wijze in de steek gelaten.
Integendeel, ik bemin u meer dan Seguin Valensa
beminde, en het verheugt mij zeer u in liefde te
overtreffen,
Mijn vriend, want u bent de dapperste;
U bent hoogmoedig tegenover mij in
woord en daad, maar u bent innemend
tegenover anderen.

Ik ben verbaasd hoe uw hart hoogmoed toont
Jegens mij, mijn vriend, en ik heb reden om te lijden;
Het is niet billijk dat een andere liefde u
van mij zou afnemen
Om niets wat zij u gezegd of toegestaan heeft.
En denk eraan wat het begin van onze
liefde was! Moge de Heer God nooit
willen dat de scheiding mijn schuld is.

Maar ik wil dat u hem zegt, boodschapper,
Dat velen door al te grote hoogmoed
schade lijden.

**ANONYMOUS TROBAIRITZ
(CHANSONNIER LA VALLIERE, 13E EEUW)**

Bona domna, tan vos ai fin coratge

I:

Bona dòmna, tan vos ai fin coratge,
non puesc mudar no-us conselh vòstre be,
e dic vos be que faitz gran vilanatge,
car cel òme qu'anc tan non amèt re
laissatz morir e no sabetz per que;
Pero, si mòr, vòstre n'èr lo damnatge,
qu'atra dòmna mas vos a grat no-l ve
ni en lui non a poder ni senhoratge.

II:

Na Donzèla, be-m deu èsser salvatge
quan el gaba ni se vana de me;
tan a son còr fòl e lèu e volatge
que m'amistat en lunha re no-s te,
per que m'amors no-l tanh ni no-l cové;
E pus el eis s'a enqués lo folatge,
non m'en reptetz si la foldatz le-n ve,
qu' aissí aug dir que dretz es e onratge.

I:

Vrouwe, ik voel zoveel vriendschap voor u,
Dat ik u, om uzelfs wil, aanraad:
Als ik u zeg dat het een grote boosheid is
Hem zonder enige reden te laten sterven,
Hem die nooit iemand anders dan u heeft bemind;
Maar mocht hij sterven, dan zal de schuld bij u liggen:
Want geen andere dame ter wereld behaagt hem,
Zij die macht en heerschappij over hem heeft.

II:

Jonkvrouw, hij moet werkelijk wreed zijn,
Wanneer hij pocht en met mij spot;
Zijn hart is verraderlijk, wispelturig en vluchtig
Om mijn genegenheid voor niets te achten,
En dat de liefde voor hem niets betekent;
En als hij het is die zich verraderlijk toont,
Verwijt het mij niet als hij gek wordt,
Want men zegt dat dit slechts rechtvaardig is.

HILDEGARD VON BINGEN (1098-1179):

Karitas Habundat

Karitas habundant in omnia,
de imis excellentissima super sidera
atque amantissima in omnia,
quia summo regi osculum pacis dedit.

Liefde leeft overvloedig in alles,
van de diepste diepten tot boven de sterren,
en is het meest geliefd bij allen,
omdat zij de hoogste koning de vredeskus gaf.